

Verksamhetsplan 2024

Verksamhetsplan

Socialnämnd

Verksamhetsplan 2024

Status: Påbörjad **Rapportperiod:** 2023-01-01 **Organisation:** Socialnämnd

Innehåll

Verksamhetsplan	2
Nämndens ansvarsområde och verksamhet	2
Nuläge och framtid	2
Verksamhetsidé.....	3
Gällivare är en socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar kommun	3
Övergripande mål	5
Gällivare kommun ska på sikt öka befolkningen till 20 000 invånare	5
Strategiska målsättningar	11
1. Våra medborgare är stolta och trivs	11
2. Våra kommunala verksamheter är effektiva och attraktiva	13
3. Våra medarbetare är kompetenta, ansvarstagande och trivs.....	16
4. Vårt samhälle ger förutsättningar för en livsstil som minskar miljö och klimatpåverkan ..	18
Resurser och prioriteringar.....	20
Driftbudget	20
Investeringsbudget.....	21

Verksamhetsplan

Ordförande: Inger Junkka

Förvaltningschef: Annette Viksten Åhl

Kommunallagen är en ramlag som styr kommunernas verksamhet. 8 kap 5 §. För verksamheten skall anges mål och riktlinjer som är av betydelse För en god ekonomisk hushållning. För ekonomin skall anges de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Kommunplanen beslutas av kommunfullmäktige och den beskriver vad kommunen särskilt vill åstadkomma och fokusera på under den kommande treårsperioden. Den är utgångspunkt i socialnämndens arbete med verksamhetsplan. I verksamhetsplan sätter socialnämnden upp sina egna fokusområden med utgångspunkt från kommunplanens strategiska målsättningar.

Nämndens ansvarsområde och verksamhet

Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänst. Socialnämnden har också ansvar för och hälso- och sjukvård (dock inte läkarinsatser) i särskilt boende och dagverksamheter samt även för hemsjukvård i ordinärt boende. Socialnämnden skall bedriva sin verksamhet i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt, föreskrifter, lag och förordningar samt i socialnämndens reglemente. Socialnämnden skall under året; följa upp, rapportera och utvärdera sin verksamhet och ekonomiska ställning samt fortlöpande informera kommunstyrelse och kommunfullmäktige om socialnämndens utveckling.

Nuläge och framtid

Socialnämndens verksamheter är en viktig del av den svenska välfärdspolitiken. I och med att samhället ständigt förändras står den offentliga välfärden inför stora utmaningar i att anpassa sig efter dessa förändringar och att göra det tillsammans med andra aktörer för att samhällets resurser ska användas på bästa sätt. Det finns en osäkerhet rörande statsbidragen för 2023 och det är därmed svårt att fullt ut planera aktiviteter för eventuellt kommande statsbidrag inför 2023.

Förslaget till en ny socialtjänstlag beräknas träda i kraft 1 januari 2023. Intentionerna är att den ska utveckla en hållbar socialtjänst. Några inriktningar är att verksamheter ska utvecklas mot en mer kunskapsbaserad socialtjänst, beakta behovet av tidiga och förebyggande insatser, systematisk uppföljning av insatsernas kvalitet samt att välfärdens resurser ska användas effektivt.

Sveriges kommuner och regioner, SKR, har föreslagit att regeringen inför regionala och nationella kvalitetsregister för socialtjänsten i syfte att låta verksamheterna registrera och följa

olika insatser, liksom åtgärder och resultat. 1 januari 2022 blev det lag på att äldre som har hemtjänst ska erbjudas en fast omsorgskontakt som ska se till behoven av kontinuitet, trygghet, individanpassad omsorg och samordning. Den fasta omsorgskontakten ska vara undersköterska. Kompetensen hos undersköterskor är viktig för att kvalitet och säkerhet i vård och omsorg ska kunna upprätthållas. För att säkerställa detta har regeringen beslutat att undersköterska ska ha en skyddad yrkestitel från och med 1 juli 2023.

Barnkonventionen om barnets rättigheter är nu svensk lag. Tanken är att skapa en grund för ett mer barnrättsbaserat synsätt i all offentlig verksamhet. På uppdrag av Gällivare kommunen har PwC, Pricewaterhouse Coopers, genomfört en förstudie av kommunens arbete med att beakta Barnkonventionen. Under 2022 trädde "Lex Lilla Hjärtat" i kraft och gäller som en lag.

Verksamhetsidé

Gällivare är en socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar kommun

Verksamhetsidén som grund i målstyrningen

Kommunstyrelsen har valt ut sex prioriterade mål i Agenda 20230 som kan kopplas till de utvecklingsområden som kommunen identifierat i social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Dessa mål ska ligga till grund för valda fokusområden i de övergripande och strategiska målsättningarna.

Ekonomisk hållbarhet

Kommunens verksamheter ska använda tillgängliga resurser på bästa sätt med hög kvalitet och ha goda resultat. Verksamheterna ska analysera kostnader, identifiera områden för effektivisering för att därefter vidta åtgärder. Samhällsomvandlingen innebär ökade investeringar som ska leda till drift effektiviseringar och ökad kvalitet.

Socialnämnden har under mandatperioden arbetat med att utveckla former för styrning och systematisk uppföljning, där kontroll på ett bättre sätt balanseras med resurser, behov, kunskap och erfarenhet. Det ska finnas ett klart samband.

Socialnämndens verksamhetsplan beskriver vad som ska uppnås/ förbättras eller utvecklas.

Socialförvaltningens målstyrningsplan beskriver hur arbetet ska genomföras samt ansvariga. Det ska finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. Genom prislappsmodellen ser vi tydligt vad som är prioriterat och vad som är överkostnader.

Social hållbarhet

Kompetensförsörjningen som utmaning kommer att kräva ett stort engagemang och ett systematiskt arbete i frågan för att skapa goda förutsättningar att genomföra ett bra arbetsresultat och dessutom i en tillfredställande miljö för våra medarbetare. Utbildning och erfarenhet kan skapa förutsättningar till trygga medarbetare och genom det trygga medborgare som upplever att vi fullföljer samhällsansvaret.

Stor brist på arbetskraft i kommunens verksamheter och låg arbetslöshet leder till utmaningar med att rekrytera personal med rätt kompetens till våra verksamheter. Verksamheterna gör allt de kan för att hitta lösningar för att skapa en social hållbarhet genom att rekrytera med mångfald för att försöka kompensera bristen på arbetskraft i samhället.

Attraktivitet är ett av våra ledord och vi arbetar för att både kunna rekrytera nya medarbetare men samtidigt attrahera befintliga medarbetare till att stanna kvar i våra verksamheter. Då konkurrenssituationen är stor och privat verksamhet har andra förutsättningar och kan använda fler verktyg för att attrahera medarbetare så måste vi ständigt försöka vara nytänkande kring attraktiviteten i våra verksamheter.

Jämlikhet och jämställdhet är en grundförutsättning för social hållbarhet där vi strävar efter alla människors lika värde. Genom att aktivt arbeta med värdegrund så skapar vi förutsättningar för en hög grad av medvetenhet vilket vi tänker ska leda till jämlikhet och jämställdhet.

Ekologisk hållbarhet

Verksamheterna arbetar för att skapa förutsättningar för ett klimatsmart samhälle genom att arbeta med miljöfrågan i målstyrningsarbetet. Vi har inlett ett arbete med miljöstrategen för att ytterligare lägga till sakkunnighet i arbetet.

Samhällsplanering och planering för mark- och vattenanvändningen, bostadsförsörjningen samt transportinfrastrukturen och den tekniska försörjningen är områden som påverkar miljön och som kräver miljövänliga lösningar för ekologisk hållbarhet.

Arbetet som bedrivs utifrån att inte påverka miljön mer än nödvändigt för att skapa social hållbarhet och ekonomisk hållbarhet måste ständigt utvecklas. Ekologisk hållbarhet påverkas genom hur vi kan påverka den totala energiförbrukningen samt att vi måste minska behovet av fossila bränslen. Miljömedvetenheten behöver öka samtidigt som frågan behöver konkretiseras hela tiden för att det ska bli resultat av de åtgärder som vi tar fram och arbetar efter.

Övergripande mål

Gällivare kommun ska på sikt öka befolkningen till 20 000 invånare

Kommunstyrelsens fokusområden:

- Bostäder
- Kompetensförsörjning
- Attraktivitet
- En enklare vardag för medborgare genom en öppnare förvaltning som stöder innovation och delaktighet genom digitalisering

Övergripande målets koppling till Agenda 2030

En befolkningsökning ger ökade skatteintäkter som kan användas till att utveckla kommunens verksamheter och öka servicen till medborgarna. Framför allt bidrar en befolkningsökning till ekonomisk hållbarhet men även till att kunna nyttja resurserna för att öka den sociala och ekologiska hållbarheten. Sveriges regerings målsättning är att Sverige ska bli bäst i världen på tillgodogörande av nyttorna i och med digitaliseringen. Gällivare kommun behöver därför ta sig an digitaliseringsutmaningen för att inte riskera att invånarna ges försämrade kommunal service samt riskerar att hamna i utanförskap i den digitala välfärden. Ett attraktivt samhälle som bygger på likvärdighet, trygghet och inkludering bidrar till ökad hållbarhet. Kommunstyrelsens fokusområden kopplar till mål 3,4,10,11,12 och 13 i Agenda 2030.

Socialnämndens fokusområden kopplar till följande globala mål i Agenda 2030.

3 God hälsa och välbefinnande

5 Jämställdhet

10 Minskad ojämlikhet

11 Hållbara städer och samhälle

Socialnämnden har 12 st prioriterade områden och utmaningar:

1. Budget i balans/hållbar ekonomi

Socialnämnden har under mandatperioden arbetat med att utveckla former för styrning och systematisk uppföljning, där kontroll på ett bättre sätt balanseras med resurser, behov, kunskap och erfarenhet. Det ska finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. Genom prislappsmodellen ser vi tydligt vad som är prioriterat och vad som är överkostnader.

2. Kompetensförsörjning och rekrytering

Stora pensionsavgångar och ökad efterfrågan på välfärdstjänster gör att socialnämnden behöver rekrytera många nya medarbetare de kommande åren. Vi behöver också hitta nya sätt att jobba genom att exempelvis verka för att införa en yrkeskategori som kan sköta viktiga arbetsuppgifter men som inte kräver vårdutbildning. Socialnämnden har upprättat riskbedömning och åtgärder gällande kompetensförsörjning utifrån följande områden: introduktion och utbildning för nyanställda och årshjul gällande återkommande utbildningar samt även beslutat om en kompetensförsörjningsplan. Samverkan med Lapplands lärcentra ska ökas för att tillsammans hitta lösningar inom kompetensförsörjningen.

3. Bibehålla och utveckla befintliga medarbetare

Att ha rätt kompetens på rätt plats blir än mer viktigt när verksamheter utvecklas och stora pensionsavgångar väntas under de närmaste åren. Ledarskapet ses som en nyckelfråga för att socialnämnden ska kunna nå uppställda mål, leverera god kvalitet och vara en attraktiv arbetsgivare. Personalen är den viktigaste resursen i socialnämndens verksamhet och respektive yrkesgrupps kompetens ska användas fullt ut och vi behöver arbeta med kompetensväxling i socialförvaltningen.

4. Demografiska kurvorna och åldersstrukturen

Antalet gamla och unga ökar snabbare än befolkningen i arbetsför ålder och under den kommande 10-årsperioden är den nationella prognosen att gruppen 80 år och äldre kommer att öka med närmare 50 procent medan gruppen i arbetsför ålder bedöms öka med endast 5 procent. Den demografiska förändringen innebär stora utmaningar att finansiera och bemanna verksamheter. Att det finns fler äldre är dock knappast ett problem i sig utan en del av villkoren för framtida anpassningar, den försörjande delen av befolkningen minskar och behov av välfärdssystemets tjänster ökar. Socialnämnden har i sin styrning beslutat om både kortsiktiga och långsiktiga utvecklingsåtgärder för att möta de demografiska utmaningarna och åldersstrukturen. En del i åtgärderna är få till kompetensväxling inom socialförvaltningen.

5. Stärkt samverkan mellan kommun, region och civilsamhälle utifrån respektives ansvarsområden.

För att hälso- och sjukvården och den kommunala vård- och omsorgen ska vara effektiv, ha bra kvalitet och kunna möta den demografiska utvecklingen och invånarnas behov på ett bra sätt,

krävs en omställning i hela vård- och omsorgskedjan. Samverkan med gemensam målbild och teambaserade arbetssätt är en kritisk framgångsfaktor. Verksamheterna inom Socialnämndens verksamheter ska arbeta utifrån arbetsprocesser som är värdeskapande, effektiva, rättssäkra, transparenta och förebyggande. De bidrar därmed till social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

6. God och nära vård

Reformen God och nära vård är en av de största reformerna som genomförts i socialtjänsten. Kortfattat innebär det att samhällets inriktning är att medborgare, organisationer och samhälle, utifrån ett personcentrerat förhållningssätt stöttar alla till en god hälsa och upplevelse av välbefinnande oavsett förutsättningar och geografisk plats. Reformen innebär stora förändringar i arbetssätt hos både kommuner och regioner.

7. Uppfattning om socialtjänsten

I samverkan med olika aktörer i det lokala samhället kommer socialnämnden att arbeta för utveckling av en attraktiv kommun. Samspelet mellan kommuninvånare, förtroendevalda och anställda ska bygga på tillit, öppenhet och förtroende. Socialnämnden kommer att erbjuda berörda målgrupper information, inflytande och delaktighet i aktuella processer.

8. Barn och ungdomars behov

Socialnämndens har genomfört en översyn gällande hur barn och ungdomar mår. För att möta denna målgrupp på bästa sätt samt analysera vad som behöver utvecklas för att stärka förvaltningens och kommunens förebyggande arbete. Samverkansforumet och arbetet med "samhällsbyggnad unga" ska fördjupas.

9. Framtidens äldreomsorg

Socialnämnden beslutade 2019 om att äldreomsorgens ska utvecklas så att vi bättre möter behoven i befolkningen. Nationell styrning och demografi ställer krav på utveckling av äldreomsorgen. Socialnämndens beslut om en ny struktur för att möjliggöra en behovsstyrd äldreomsorg, kostnadseffektivitet, hållbar planering och med mål att säkra tillgången till god vård och omsorg idag och i framtiden pågår. Övergripande områden är beslutade och aktiviteter fastställda. Under 2023 ska ett projekt för att säkerställa vilka åtgärder som ska göras i äldreomsorgens lokaler genomföras. Syftet är att lokalerna och ny teknik ska kunna stödja verksamheterna i det dagliga arbetet.

10. Framtidens funktionshinderområde

Socialnämnden har beslutat om strategisk utveckling gällande framtidens funktionshinderområde. Förändringar behöver göras för utökade möjligheter att möta brukares behov, arbetsmiljö och hållbara arbetsplatser, kompetensförsörjning och rekrytering samt

hållbar ekonomi. Under 2023 ska arbetet fördjupas ytterligare för att säkerställa vad i omställningen som ska prioriteras och när det ska genomföras. Boende för personer med samsjuklighet planeras och ska upprättas.

11. Kvalitetsarbete i verksamheterna

Socialnämnden ska säkerställa att verksamheterna håller hög kvalitet, är kostnadseffektiva och resurseffektiva samt tillgodoser individernas behov och bidrar till att höja deras livskvalitet samtidigt som nämnden har en ekonomi i balans. Syftet med kvalitetsarbetet är att ständigt öka verksamheternas kvalitet och nytta för dem de är till för, det vill säga brukarna inom respektive verksamhet.

12. Digitalisering

En digitaliseringsstrategi ska tas fram för förvaltningen i samband med att en digitaliseringsutvecklare har rekryterats. Digitaliseringen bär med sig nya möjligheter att utveckla kvalitet och effektivitet, men även att förbättra förutsättningarna för brukare, patienter, medarbetare och chefer. Digitala tjänster kan bidra till en mer nära, tillgänglig och jämlik vård och omsorg. Det är viktigt att framhålla att digitaliseringen ska leda till ökad mänsklig kontakt, digital teknik ska vara ett komplement anpassad efter behovet hos individen. För att säkerställa att arbetet med digitalisering och tekniska hjälpmedel sker på ett ändamålsenligt sätt behöver en översyn för att skapa ett nuläge och en målbild genomföras under 2023.

Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9)

Nuläge

Befolkningsutvecklingen och befolkningens sammansättning är av stor betydelse för kommunens framtida utveckling. Under flera år har kommunen haft en negativ befolkningsutveckling. Befolkningen uppgick i slutet av 2022 till 17 420 invånare, vilket är en minskning med 29 invånare sedan 2021. Befolkningsprognoser visar på en svag positiv trend från år 2020 och framåt. Gällivare kommuns övergripande mål är att på sikt öka befolkningen till 20 000 invånare.

Socialnämndens verksamheter är en viktig del av den svenska välfärdspolitiken. I och med att samhället ständigt förändras står den offentliga välfärden inför stora utmaningar i att anpassa sig efter dessa förändringar och att göra det tillsammans med andra aktörer för att samhällets resurser ska användas på bästa sätt. Det finns en osäkerhet rörande statsbidragen för 2023 och det är därmed svårt att fullt ut planera aktiviteter för eventuellt kommande statsbidrag inför 2023. Förslaget till en ny socialtjänstlag förslås träda i kraft 1 januari 2023. Intentionerna är att den ska utveckla en hållbar socialtjänst.

Några inriktningar är att verksamheter ska utvecklas mot en mer kunskapsbaserad socialtjänst, beakta behovet av tidiga och förebyggande insatser, systematisk uppföljning av insatsernas kvalitet samt att välfärdens resurser ska användas effektivt. Sveriges kommuner och regioner, SKR, har föreslagit att regeringen inför regionala och nationella kvalitetsregister för socialtjänsten i syfte att låta verksamheterna registrera och följa olika insatser, liksom åtgärder och resultat.

1 januari 2022 blir det lag på att äldre som har hemtjänst ska erbjudas en fast omsorgskontakt som ska se till behoven av kontinuitet, trygghet, individanpassad omsorg och samordning. Den fasta omsorgskontakten ska vara undersköterska.

Kompetensen hos undersköterskor är viktig för att kvalitet och säkerhet i vård och omsorg ska kunna upprätthållas. För att säkerställa detta har regeringen beslutat att undersköterska ska ha en skyddad yrkestitel från och med 1 juli 2023.

Barnkonventionen om barnets rättigheter är nu svensk lag. Tanken är att skapa en grund för ett mer barnrättsbaserat synsätt i all offentlig verksamhet. På uppdrag av Gällivare kommunen har PwC, Pricewaterhouse Coopers, genomfört en förstudie av kommunens arbete med att beakta Barnkonventionen. Under 2022 trädde "Lex Lilla Hjärtat i kraft och gäller som en lag.

Utveckling av God och nära vård pågår både internt och externt med regionen. God och nära vård innebär ett nytt sätt att arbeta med hälsa, vård och omsorg. Den närmsta vården är den som patienten/brukaren kan ge sig själv – egenvården – samt det stöd kommuner och regioner kan ge för att möjliggöra detta.

Under Covid-19 har verksamheterna påverkats på många olika sätt. För att samhället ska kunna dra lärdomar av pandemin och hanteringen av virusutbrottet och dess effekter på samhället har regeringen beslutat om en utvärdering.

Utvärderingens slutsatser kommer att presenteras i ett betänkande och vi kan redan idag förvänta oss att förändringar föreslås som kommer påverka förvaltningens arbete i både stort och smått. Vi avvaktar bland annat en ny lagstiftning/äldreomsorgslagen inom snar framtid.

Under 2022 startar införande av gemensamt verksamhetssystem för socialtjänsterna i Norrbotten. Nationell informationsstruktur och gemensamma arbetsprocesser har varit utgångspunkt och krav vid upphandlingen. Ett gemensamt verksamhetssystem medför möjligheter till mellankommunal samverkan inom flera områden och rättssäkerheten ökar. Samtliga fjorton kommuner har signerat garantiåtagande och tilldelningsbeslut togs av Norrbottens e-nämnd i september 2021. Ett införande är resurs- och tidskrävande då både teknik och utbildningsinsatser ska synkas och genomföras för att nå i mål.

Kommunstyrelsen har beslutat att Gällivare kommun under 2023 ska införa SKR:s prislappsmodell. Modellen innebär att unika prislappar, en teknisk ram, räknas fram genom

kostnadsutjämningsystemet. Politiken får genom prislappen information om hur mycket olika verksamheter "borde kosta" givet förutsättningarna om man håller sig på genomsnittlig ambitionsnivå. Vill man satsa mer än så, eller lägga pengar på sådant som man inte är absolut skyldig att erbjuda, ska detta vara medvetna politiska prioriteringar och inte något som sker med automatik genom att föregående årsbudget räknas upp. Rätt använd och i kombination med en ansvarsfull fördelningspolitik på nationell nivå, kan prislappsmodellen hjälpa kommunerna att ställa om för att hantera de demografiska problem som ligger runt hörnet. Prislappsmodellen förväntas ge förutsättningar för: Stärkt ekonomi, realistiska budgetramar, koppling till demografin, medvetna politiska prioriteringar och långsiktig planering.

Analys

Gällivare kommun eftersträvar att vara ett attraktivt samhälle vilket bland annat innebär bra skolor och omsorg, ett rikt kultur- och friluftsliv och attraktiva och välvårdade miljöer. Kommunen erbjuder ett varierat utbud av bostäder och välkomnande klimat. Genom samhällsomvandlingen får kommunen en unik möjlighet att utveckla samhället i riktning mot kommunens vision.

Socialnämndens verksamheter har stora utmaningar inom kompetensförsörjningen vilket är den frågan som kommer att vara i ständigt fokus nu och i framtiden. Vi behöver inte bara fler medarbetare till våra verksamheter utan även möjligheten att kompetenshöja medarbetarna så att vi kan höja kvaliteten på de insatserna vi utför i verksamheterna. Kompetensfrågan kräver ett stort engagemang och nytänkande för att vi ska kunna leva upp till de krav vi har på våra verksamheter samt det ansvar vi har mot våra kommunmedborgare.

Genom att skapa bättre förutsättningar i kompetensförsörjningen så kan vi också bli en attraktivare arbetsgivare och därmed bidra till det övergripande målet att Gällivare kommun ska växa i antal. Attraktivitet måste vi arbeta med genom hela organisationen såväl stora som små frågor och det krävs en hög medvetenhet av alla medarbetare i förvaltningen.

Attraktivitet är ett ledord i kommunens värdegrund och det måste därmed finnas uttalade aktiviteter i organisationen som visar att vi strävar efter en högre grad av attraktivitet. Genom att systematiskt arbeta med målstyrningens olika områden så kommer vi hela tiden att skapa fler aktiviteter kopplade till målet att bli en attraktivare arbetsgivare.

Kompetensförsörjningen och attraktiviteten är frågor som hör ihop och som ska hanteras gemensamt. Genom attraktivitet kan vi växa och när vi växer finns möjligheten till att kompetenshöja medarbetarna.

Strategiska målsättningar

1. Våra medborgare är stolta och trivs

Kommunstyrelsens fokusområden:

- Genom ökad kommunikation öka medborgarnas delaktighet, inflytande och information
- En jämlik, tillgänglig och inkluderande kommun

Fokusområde

Fokusområde

Beskrivning:

Socialnämndens fokusområden:

- En jämlik, jämställd, tillgänglig och inkluderande socialtjänst
- Ökad attraktivitet
- Stärka samarbetet med civilsamhället och samhällskrafter samt genomföra breda medborgardialoger

Mätinstrument

Medborgarundersökningen - Socialtjänstens stöd och hjälp till utsatta personer fungerar bra i kommunen, andel (%)

Medborgarundersökningen - Äldreomsorgen fungerar bra i kommunen, andel (%)

(U20400) Nöjd Medborgar-Index - Äldreomsorg

Medborgardialoger, informationsträffar, anhörigträffar m.fl.

Medborgarundersökningen - Kommunens verksamhet för personer med funktionsnedsättning fungerar bra i kommunen, andel (%)

Strategiska målets koppling till Agenda 2030

Socialnämndens fokusområden kopplar till följande globala mål i Agenda 2030.

3 God hälsa och välbefinnande

5 Jämställdhet

10 Minskad ojämlikhet

11 Hållbara städer och samhällen

En jämlik, jämställd, tillgänglig och inkluderande socialtjänst

- Ökad attraktivitet
- Stärka samarbetet med civilsamhället och samhällskrafter samt genomföra breda medborgardialoge

Nuläge

Kvaliteten inom delar av socialnämndens verksamheter har försämrats vilket brukarundersökningar och medborgarundersökningen visar. Kvalitet kan uttryckas som förhållandet mellan förväntan och upplevelse. Könsuppdelade upplevelser och fakta är relativt lika inom socialnämndens ansvarsområden. Några exempel på skillnader finns inom funktionshinderområdet där färre kvinnor än män upplever/känner trygghet, delaktighet, självbestämmande och tillit. Inom hemtjänst besväras fler kvinnor än män av ensamhet, men inom området, personalen utför sina arbetsuppgifter har vi förbättrat resultatet något och kvinnor har en hög nöjdhet. Inom särskilt boende äldreomsorg har mätningen av svåra besvär av ångslan, oro eller ångest förbättrats något.

Socialnämnden har dialogmöten tillsammans med förvaltningen i syfte att förbättra verksamheternas kvalitetsarbete. Det ska vara tydligt för medborgare och brukare vad de kan förvänta sig av socialtjänsten och resultat visar att brukare och medborgare inte är nöjda med kvaliteten framförallt inom äldreomsorgens verksamheter. Stor vikt behöver läggas vid det som är värdeskapande för brukare och medborgare vilket bidrar till en hållbar och attraktiv socialtjänst.

Socialnämnden har prioriterat att förbättra uppfattningen om socialtjänsten genom olika dialogmöten. Socialnämnden har ställt krav på verksamheterna att brukare och medborgares upplevelser av socialtjänsten ska förbättras. Uppföljning av måluppfyllelse baseras på en samlad bedömning av nedanstående.

Analys

Socialnämndens mätinstrument och mål för fokusområden i strategisk målsättning 1:

SCB Medborgarundersökning – Nöjd Medborgarindex, NMI ska förbättras.

Medborgardialoger - Dialog och informationsträffar ska öka.

Nationella brukarundersökningar – Helhetssynen ska förbättras vid egen jämförelse.

Kommunens kvalitet i korthet, KKIK, och Kvalitetsundersökningar - Kvalitén ska förbättras.

2. Våra kommunala verksamheter är effektiva och attraktiva

Kommunstyrelsens fokusområden:

- Alla verksamheter ska lyfta fram möjliga effektiviseringar och utvecklingsområden
- Alla verksamheter ska genomföra attraktivitetshöjande åtgärder grundade i ett medborgarperspektiv utifrån budget

Fokusområde

Fokusområde

Beskrivning:

Socialnämndens fokusområden:

- Nettokostnadsavvikelser ska vara + - 10 % i jämförelse med liknande kommuner. Gällivare kommun går in i SKR:s prislappsmodell inför 2023 vilket kan komma att påverka nettokostnadsavvikelsen i ett första skede.
- Brukarnöjdheten inom socialnämndens verksamheter ska öka vid egen jämförelse.
- All verksamhet ska finnas med i den tekniska ramen, utöver det tillkommer prioriteringarna.

Mätinstrument

(N20007) Kostnad äldreomsorg, kr/inv 65+

(N20014) Nettokostnad äldreomsorg, kr/inv

(N21009) Kostnad hemtjänst äldreomsorg, kr/inv 65+

(N23009) Kostnad särskilt boende äldreomsorg, kr/brukare

(N28016) Nettokostnad för insatser enl LSS kr/inv

(N30005) Nettokostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv

Kostnad funktionsnedsättning totalt (SoL, LSS, SFB), minus ersättning från FK enl SFB, kr/inv

Kostnad äldreomsorg, kr/inv 80+

Strategiska målets koppling till Agenda 2030

3 God hälsa och välbefinnande

5 Jämställdhet

10 Minskad ojämlikhet

11 Hållbara städer och samhällen

12 Hållbar konsumtion och produktion

Nettokostnadsavvikelser ska vara + - 10 % i jämförelse med liknande kommuner.

Gällivare kommun går in i SKR:s prislappsmodell inför 2023 vilket kan komma att påverka nettokostnadsavvikelsen i ett första skede.

Brukarnöjdheten inom socialnämndens verksamheter ska öka vid egen jämförelse.

All verksamhet ska finnas med i den tekniska ramen, utöver det tillkommer prioriteringarna.

Nuläge

En sund och hållbar ekonomi är en förutsättning för att klara framtidens välfärd. Det tillsammans med en effektiv

resursanvändning där medarbetarna utför arbetsuppgifter lämpade efter deras kompetens är centrala aspekter.

Kostnaderna för socialnämndens verksamheter är fortsatt höga och kvalitén under rikssnitt inom flera verksamheter.

Nettokostnadsavvikelsen inom äldreomsorg har ökat något från 21,3% 2020 till 22,0 % 2021, under 2019 låg den på 22,8%.

Inom funktionshinder har nettokostnadsavvikelsen minskat från 8,9% 2020 till 3,5 % 2021 under 2019 låg den på 6,3%.

Inom individ och familj var kostnaderna för 2019 22,8 % lägre än referenskostnad och för 2020 var avvikelsen 7,6 % högre

än referenskostnad, den har ytterligare ökat under 2021 till 33,1%. Avvikelsen beror till största del på omhändertaganden

av barn/unga samt unga vuxna. Siffror för år 2022 kommer att redovisas under hösten 2023 då underlaget är färdigställt.

Resultat från brukarundersökning inom äldreomsorg har försämrats och Inom funktionshinderområdet har resultat från

brukarundersökning försämrats något men upplevelsen av god kvalitet är ändå hög. Inom individ och familj har inte någon

Socialnämndens mätinstrument och mål för fokusområden i strategisk målsättning 1

SCB Medborgarundersökning – Nöjd Medborgarindex, NMI ska förbättras.

Medborgardialoger - Dialog och informationsträffar ska öka.

Nationella brukarundersökningar – Helhetssynen ska förbättras vid egen jämförelse.

Kommunens kvalitet i korthet, KKIK, och Kvalitetsundersökningar - Kvalitén ska förbättras.

Brukarundersökning planeras ut för att skapa ett aktuellt underlag.. Kvalitetsarbetet i verksamheterna behöver förbättras

och en viktig utveckling som har startat är införandet av Individens Behov I Centrum, IBIC.

Verksamheterna ska arbeta med effektiviseringar genom att jämföra sig med och lära av andra kommuner samt genom att

hitta sätt att arbeta smartare. Analysen och erfarenheterna är därefter ett viktigt underlag för förbättringsarbetet. Detta

arbete sker i den målstyrningsplan som varje enhet upprättar. Utgångspunkten för ett bra system är att verksamheterna

tar sin utgångspunkt i varför man som verksamhet finns till och hur man skapar värde för dem man finns till för.

Verksamheternas åtagande är en huvuduppgift för ansvarig chef på varje nivå. Det innebär ett ansvar att analysera och

utvärdera såväl resultatet som arbetet med att uppnå målen. För att klara detta krävs ett strukturerat och strategiskt

arbete på förvaltningsövergripande nivå och enhetsnivå. Socialnämnden har genom strukturella översyner, prioriterade

områden och fokusområden lagt grunden för detta arbete.

Socialnämnden harställt krav på att nettokostnader och avvikelserska vara jämförbara med liknande kommuner, utveckling

ska ha ett förväntat resultat, verksamheter ska arbeta med kvalitetshöjande åtgärder och förbättra det som är

värdeskapande för brukarna i verksamheterna. Uppföljning av måluppfyllelse baseras på en samlad bedömning av

nedanstående.

Analys

Socialnämndens mätinstrument och mål för fokusområden i strategisk målsättning 2

Vad kostar verksamheten i din kommun, VKV? – Kostnader och avvikelser ska analyseras, motiveras och åtgärder redovisas.

Effektmål och effektmått – Investering, verksamhetsutveckling och statsbidrag ska ha mål och mått.

Nationella brukarundersökningar – Brukarnas upplevelse av delaktighet, inflytande och trygghet ska öka.

Kommunens kvalitet i korthet, KKIK och Kvalitetsundersökningar - Kvalitén ska förbättras.

3. Våra medarbetare är kompetenta, ansvarstagande och trivs

Kommunstyrelsens fokusområden:

- Personal- och kompetensförsörjning
- Medarbetarnas möjlighet till delaktighet och inflytande
- Skapa förutsättningar för alla chefer att avsätta tid för närvarande ledarskap och systematiskt arbetsmiljöarbete

Fokusområde

Fokusområde

Beskrivning:

Socialnämndens fokusområden:

- Skapa ett klimat för lärande, utveckling och nytänkande som leder till att medarbetarna känner delaktighet och medansvar i sitt vardagliga arbete.
- Skapa förutsättningar för alla chefer att avsätta tid för ett närvarande ledarskap och ett systematiskt arbetsmiljöarbete
- Säkra den egna kompetensförsörjningen utifrån nuvarande och framtida behov genom att attrahera, behålla och utveckla.

Mätinstrument

Strategiska målets koppling till Agenda 2030

3 God hälsa och välbefinnande

4 God utbildning för alla

5 Jämställdhet

8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

10 Minskad ojämlikhet

Skapa ett klimat för lärande, utveckling och nytänkande som leder till att medarbetarna känner delaktighet

och medansvar i sitt vardagliga arbete.

Skapa förutsättningar för alla chefer att avsätta tid för ett närvarande ledarskap och ett systematiskt

arbetsmiljöarbete

Säkra den egna kompetensförsörjningen utifrån nuvarande och framtida behov genom att attrahera, behålla

och utveckla.

Nuläge

Prognos för Gällivare kommun visar att den arbetsföra delen av befolkningen förväntas minska, färre i arbetsför ålder kommer att behöva försörja fler äldre och yngre. Under kommande åtta år visar nationella siffror att andelen över 80 år ökar med 50 procent medan andelen i arbetsför ålder endast ökar med 5 procent. Pensionsavgångar och personal som lämnar stöd, vård och omsorg skapar personalbrist, samtidigt som för få utbildas.

Parallellt med den demografiska förändringen bedöms rekryteringsbehovet till socialtjänsten som mycket omfattande. Det behöver arbetas intensivare

för att nå ut till potentiella pensionärer som kan arbeta i våra verksamheter samt skapa speciella tjänster för medarbetare som närmar sig pension.

En kritisk framgångsfaktor är att öka användningen av välfärdsteknik och att ta del av digitaliseringens möjligheter men också stora utmaningar så att medarbetarnas resurser användas på ett för medborgarna värdeskapande sätt.

Förväntningar på välfärden kommer inte att vara möjliga att infria enbart genom att öka antal anställda. Det kommer i stället att behöva ske med hjälp av nya lösningar, samarbeten, arbetssätt och ny teknik. Verksamheter med god kvalitet kännetecknas av att ledningen avsätter tid för kvalitetsarbete och att tillit finns mellan chef och medarbetare.

Verksamheter med låga sjuktal kännetecknas av ett närvarande ledarskap, bra fungerande kommunikation och positiv inställning till kompetensutveckling. Verksamheternas inom Socialnämndens verksamheter ska arbeta utifrån arbetsprocesser som är värdeskapande, effektiva, rättssäkra, transparenta, och förebyggande. De bidrar därmed till social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

Socialnämndens beslut om närvarande ledarskap i kombination med beslutet om administrativa resurser för chefer är en viktig inriktning och möjlighet för verksamheterna att förbättra både kvalitet, kompetens samt frisktal.

Socialnämnden har upprättat riskbedömning och åtgärder gällande kompetensförsörjning utifrån följande områden: introduktion och utbildning för nyanställda och årshjul gällande återkommande utbildningar samt även beslutat om en kompetensförsörjningsplan. En strategisk plan gällande digitalisering kommer även att upprättas. Uppföljning av måluppfyllelse baseras på en samlad bedömning av nedanstående

Analys

Socialnämndens mätinstrument och mål för fokusområden i strategisk målsättning 3

Medarbetarundersökningen – Analys och förbättringsåtgärder med resultatmål och mått

Kompetensförsörjningsplan – Uppföljning och analys ska generera åtgärder.

Tillbud och arbetsskador – Tillbud allvarlig händelse och arbetsskador med frånvaro ska minska. Sjukredovisning.

Positiva resultat från hälsobokslutet ska öka.

4. Vårt samhälle ger förutsättningar för en livsstil som minskar miljö och klimatpåverkan

Kommunstyrelsens fokusområden:

- Gällivares klimatavtryck ska minska kraftigt

- Den biologiska mångfalden ska värnas
- Hållbar konsumtion och produktion

Fokusområde

Fokusområde

Beskrivning:

Socialnämndens fokusområden:

- Minskat klimatavtryck genom effektiv energianvändning och hållbara transporter
 - Hållbara inköp och effektiv resursanvändning
-

Fokusområde

Mätinstrument

Andel fossilberoende fordon

Strategiska målets koppling till Agenda 2030

12 Hållbar konsumtion och produktion

13 Bekämpa klimatförändringarna

15 Ekosystem och biologisk mångfald

Minskat klimatavtryck genom effektiv energianvändning och hållbara transporter

Hållbara inköp och effektiv resursanvändning

Nuläge

Klimatet och den globala uppvärmningen är vår tids stora ödesfråga vilket kräver åtgärder för att minska på utsläppen av växthusgaser som orsakar ett allt varmare klimat på vår jord. I dag förbrukar Sverige mer resurser per år än vad naturen klarar av att åter generera.

Växthusgaser fungerar som temperaturhöjare i atmosfären och den enskilt största källan till utsläpp av växthusgaser i världen är energianvändningen. Transporter och privat bilåkande står enligt Naturvårdsverket för en tredjedel av Sveriges utsläpp av växthusgaser. För varje bil som byts ut mot ett laddbart fordon minskar den totala energianvändningen i Sverige – elmotorer är mer effektiva än konventionella bensin- och dieselmotorer. Det är vetenskapligt fastlagt att elbilar

ger mindre klimatpåverkan jämfört med fossilbilar.

Analys

Socialnämndens mätinstrument och mål för fokusområden i strategisk målsättning 4

- Andel fossiloberoende fordon (%)
 - Antal körda km i förvaltningens fordon
 - Elförbrukning per fastighet/totalt utifrån kommunstyrelsens fokusområde: Gällivares klimatavtryck ska minska kraftigt.
 - Antal upphandlingar och nya ramavtal med hållbarhetsaspekt
 - Andel verksamheter med implementerat system för sortering av biologiskt avfall och förpackningar
 - Kvalitativ uppföljning av genomförda aktiviteter för avfallsminimering
- utifrån kommunstyrelsens fokusområde: Hållbar konsumtion och produktion.

Resurser och prioriteringar

Driftbudget

	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Nettoram 2023	517 711	517 711	517 711	517 711
Teknisk ram	489 906	495 808	519 016	543 075
Politiska prioriteringar	86 515	66 625	66 565	67 065
Nettoram	576 421	562 433	585 581	610 140

Politiska prioriteringar

Prioriteringar

Prioriteringar	2024	2025	2026	2027
Hemgångsteam från 2024 ökad med 1,0 tjänst rehab (mer utrymme till hemvården)	4 086	4 098	4 218	4 218
Placeringar och familjehem	17 500	10 000	10 000	10 000
Barnboende LSS	6 741	6 761	6 957	6 957
Ökad bemanning på grund av hot och våld LSS och SoL särskilt boende	2 500			
Särskilda boendeplatser	27 500	21 501	22 124	22 124
Missbruksvård vuxna	1 500	1 000	1 000	1 000
Anhörigstöd	1 141	1 144	1 177	1 177
100 % tjänst personliga assistenter LSS	3 007	3 016	3 103	3 103
Pedagogteam LSS	3 111	3 120	3 210	3 210
Mobila teamet LSS	520	520	520	520
Daglig verksamhet LSS, resor	1 000	1 000	1 000	1 000
Habiliteringserättning	450	450	450	450
Bidrag till föreningar	1 160	1 160	1 160	1 160
Familjerådgivning	700	700	700	700
Aldrepedagog	570	572	589	589
50% tjänst trygghetsvårdinna	259	260	268	268
Arbetsledare inom LSS (funktionshinder)	570	572	589	589
Sommarförmånen (Under semesterperioden: ordinarie personal lönetillägg, vikarier)	5 000			
Extra handläggare Barn och unga	750	750		
Ledning och ledningsstöd	5 000	5 000	5 000	5 000
Aldrecenter inkl daglig verksamhet för demenssjuka	500	2 000	2 000	4 000
Särskilda tjänster 65+ "Senior advisor"	1 500	1 500	1 500	
Samhällsbyggnad unga satsningar BoU 40% Ufku 20% Soc 40%	250	1 000	1 000	1 000
HVB hem förstudie	200			
Benchmarking/FoU	500			
Kompetensförsörjning	500	500		
SUMMA	86 515	66 625	66 565	67 065

Prioriteringarna för perioden består till stort av socialnämndens satsningar.

Investeringsbudget

	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Investeringsbudget	37 500	1 050	10 300	10 000

INVESTERINGSBUDGET

Bil nr	Investeringar	2024	2025	2026	2027
		Inv	Inv	Inv	Inv
	Boende socialt stöd samsjukliga	15 000			
	Gruppboende funk.hinder LSS två stycken	20 000		10 000	10 000
	Inventarier socialt stöd samsjukliga		250		
	Sekretesskåp/arkivskåp till socialförvaltningen 20 st vardera år 2024, 2025, 2026	300	300	300	
	Inventarier till ovan Gruppboende funk.hinder LSS, två stycken. 250 tkr *2		500		
	Laddstolpar till elbilar och carport (diskussion) (ej upprättad kalkyl, total kostnad?)	2 000			
	10 stycken elcyklar till hemvården	200			
	SUMMA	37 500	1 050	10 300	10 000

Investeringarna är till stor del riktade mot boenden för funktionshindrade